

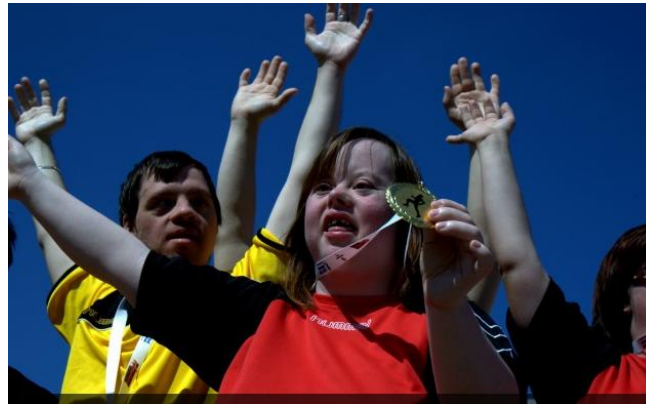
UEFA Grassroots 'C' edzőképzés kiegészítő tanfolyam

FOGYATÉKOSOK A LABDARÚGÁSBAN

Baranya István

**UEFA 'Pro',
pszichológus**

FOGYATÉKOSSÁGRÓL ÁLTALÁBAN

A fogyatékossgot meghatározhatjuk:

- orvosi,
- társadalmi,
- pedagógiai,
- pszichológiai,
- szociológiai szempontból.

1. WHO (2001)

Fogyatékos az, akinek olyan **végleges**, az egész további életére kiható **testi** vagy **értelmi**, illetve **érzékszervi** fogyatékossga van, amely gátolja őt a normális, a hagyományosan elvárható életvitel gyakorlásában.

2. Fogyatékos személy jogszabályi meghatározása: az, aki **érzékszervi** – így különösen **látás-**, **hallásszervi**, **mozgásszervi**, **értelmi** képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a **kommunikációjában** számottevően **korlátozott**, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 1980-ban publikált, és az EU-ban is használt meghatározása megkülönböztet egymástól 3 fokozatilag és tartalmilag különböző fogalmat:

- 1. „károsodás” (impairment)** az ember pszichológiai, fiziológiai szerkezetének, funkciójának bármiféle rendellenessége, esetleg hiányossága (hiányzó vagy sérült testrész, szerv).
- 2. „fogytékosság” (disability)** az ember bizonyos tevékenységeinek módosult, csökkent képessége.
- 3. legsúlyosabb, a „hátrány” (handicap),** amely a károsodásból vagy fogytékosságból eredő társadalmi hátrány, amely korlátozza, esetenként meg is akadályozza, hogy az egyén betöltse szerepét a „normális” életben.

BETEGSÉG – KÁROSODÁS - FOGYATÉKOSSÁG - HÁTRÁNY

1.) Érzékszervi fogyatékoság

- **Látássérültség** (gyengén látás, vakság)
- **Hallássérültség** (nagyothallás, siketség)

2.) Mozgásfogyatékoság (mozgássérültek, mozgásukban zavartak, mozgáskorlátozottak, mozgásszervi fogyatékosok, testi fogyatékosok, nyomorékok stb.).

3.) Beszédfogyatékoság (dadogás, afázia, némaság, dizartria)

4.) Értelmi fogyatékosok (enyhe, közepes, súlyos, legsúlyosabb)

5.) Autisták

6.) Siketvakság

7.) Súlyosan-halmozottan fogyatékosok

**A fogyatékos személyek a fogyatékoság típusa,
korcsoport és nemek szerint (KSH, 2011.)**

Korcsoport (év)	0-14	15-39	40-59	60-X	Összesen
Mozgássérült	3 725	18 935	43 290	44 285	110 235
Egyéb testi fogyatékos	1 980	8 070	14 140	11 610	35 800
Gyengénlátó	3 115	8 750	11 275	20 475	43 615
Egyik szemére nem lát	635	3 160	5 115	8 805	17 715
Vak	1 020	935	1 450	4 380	7 785
Értelmi fogyatékos	16 890	29 380	14 115	11 545	71 930
Nagyothalló	1 355	3 780	7 935	27 255	40 325
Siket, siketnéma, néma	795	2 190	2 225	2 460	7 670
Beszédhibás	1 400	2 580	2 295	2 160	8 435
Egyéb	2 570	5 415	10 875	5 900	24 760
Összesen	33 485	83 195	112 715	138 875	368 270

ADATOK

- A népszámlálás adatai szerint 2001-ben 577 ezer fogyatékos ember élt Magyarországon, a népesség 5,7 %-a.
- Az OM statisztikai felmérése alapján az alapfokú oktatási intézményekbe (óvoda és ált. isk.) járó 930 ezer gyerek közül, 60 ezer fogyatékos tanuló van, ebből 42.000 fiú és 18. 000 lány, gyógypedagógiai tanterv szerinti osztályba jár, és 15 000 integrált osztályba.

FOGYATÉKOSOK SPORTJA

I. Nemzetközi kitekintés

II. Magyarországi helyzet

§

Az esélyegyenlőségi törvény értelmében a fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, sport, kulturális és más közösségi célú létesítmények látogatását.

- Az **első 1996-os sporttörvény** is rendelkezett már a fogyatékos személyek sportjáról.
- A **sportról szóló 2000. évi CXLV. törvény** – megszüntetve az eddigi diszkriminatív jogi szabályozást – azonos mértékben állapítja meg az ép és a fogyatékos sportolók és edzők járadékát.
- Az **1984 után Paralimpián** illetve a Siketek Világjátékán érmet szerzett sportolók és edzőik jogosultak járadékra.

PARALIMPIAI JÁTÉKOK

(testi és értelmi fogyatékosok)

22 nyári és 5 téli sportág

(pl. csörgőlabda)

SPECIÁLIS OLIMPIAI JÁTÉKOK

(értelmileg sérült emberek)

téli és nyári sportágak

(pl. labdarúgás)

SIKETLIMPIAI JÁTÉKOK

(hallássérültek)

18 nyári 5 téli sportág

(pl. labdarúgás)

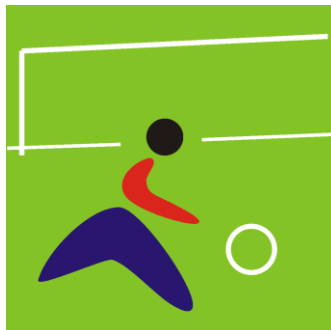
PARALIMPIAI JÁTÉKOK

(*testi és értelmi fogyatékosok*)

22 nyári és 5 téli sportág
(*pl. csörgőlabda*)

Csörgőlabda

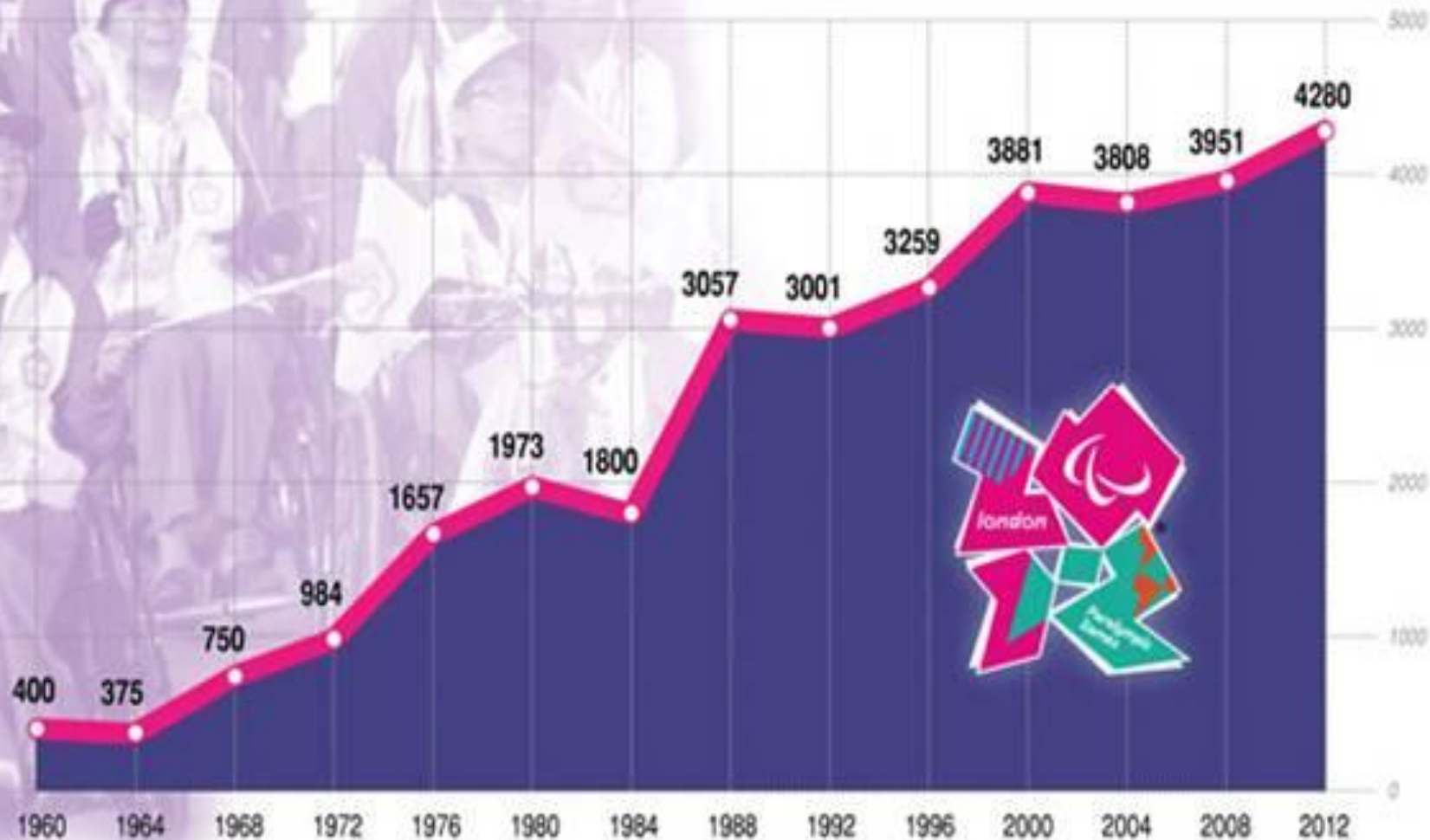

1. Férfi és női látássérült, vak és gyengénlátó sportolók játsszák.
2. Minden csapat 3 tagja játszik egyszerre a pályán, a cél, hogy az ellenfél kapujába gurítsák a labdát és gólt szerezzenek.
3. A labdában lévő csörgők irányítják a játékosokat, így tájékozódva a labda helyzetéről.
4. A játék ideje alatt néma csend van, hogy a játékosok koncentrálni és azonnal reagálni tudjanak a labdára.
5. A gólok után kitörhet a tapsvihár, de játék közben ismét csendre intik a közönséget.
6. A meccs összesen 20 percig tart, ami két 10-10 perces félidőből áll.
7. Minden versenyző maszkot, fekete szemüveget visel, hogy mindenki egyenlő eséllyel versenyezzen.

Paralimpia 2012

A paralimpiákon részt vevő sportolók száma, 1960-2012

Az egyes olimpiákon részt vevő sportolók száma

SPECIÁLIS OLIMPIAI JÁTÉKOK

(értelmileg sérült emberek)

téli és nyári sportágak
(pl. labdarúgás)

Diákfoci

**Kispályás
felnőtt
férfi, női
labdarúgás**

**Nagypályás
felnőtt
egyesített
labdarúgás**

értelmileg akadályozott
diákok számára
labdarúgás sportágban

kispályás (4+1)
labdarúgó torna

értelmileg akadályozott
diákok számára
labdarúgás sportágban

kispályás (4+1)
labdarúgó torna

értelmileg akadályozott
felnőtt férfiak és nők
számára
nagypályás szabályok
szerint

SIKETLIMPIAI JÁTÉKOK

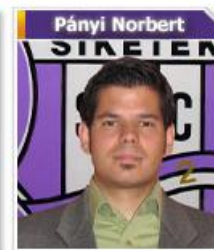
(hallássérültek)

18 nyári 5 téli sportág

(pl. labdarúgás)

Hallássérültek
Sportszövetségének

Futsal OB
Labdarúgó OB

MAGYARORSZÁGI FOGYATÉKOS SZÖVETSÉGEK

Szövetség		Rövidített név	Elnök	Főtitkár	Székhely
Magyar Siketek Sportszövetsége		MSSSZ	Konkoly Sándor	Tóth Lajos	Székhely: 1068 Budapest, Benczúr u. 21. Iroda: 1146 Budapest, Istvánmezei Út 1-3. Tel-fax: 1/460-6940 mssz@mssz.hu www.mssz.hu
Magyar Speciális Olimpia Szövetség		MSOSZ	Lengyel Lajos	dr. Jádó György országos igazgató, Kárpáti Orsolya nemzetközi igazgató, Kocsis Renáta asszisztens	1146 Budapest, Istvánmezei út 1-3. Tel: 1/460-69-86 Fax: 1/460-69-87 msosz@fonesz.hu specolymp@t-online.hu www.msosz.hu
Magyar Szervátültetettek Országos Sport, Kulturális és Érdekvédelmi Szövetsége		MSZSZ	Székely György	Kara Vilmos	1146 Budapest, Istvánmezei út 1-3. Tel.: 1/460-69-27 Fax: 1/460-69-28 mszsz@fonesz.hu www.trapilap.hu
Magyar Mozgáskorlátozottak Sportszövetsége		MMS	Szekeres Pál	Tóth Ildikó	1146 Budapest, Istvánmezei út 1-3. Tel.: 1/460-69-88 Fax: 1/460-69-89 parasportmms@axelero.hu www.mms-hsfd.hu www.uloorolabda.hu
Magyar Parasport Szövetség		MPS	Gódor László	Nagy-Galántai Veronika	1146 Budapest, Istvánmezei út 1-3. Tel.: 1/460-69-75 Fax: 1/460-69-76 mes@fonesz.hu http://www.mes-parasport.hu
Magyar Látássérültek Sportszövetsége		MLS	Tardos János	Rátovics Brigitta	1146 Budapest, Istvánmezei út 1-3. Mob.: 70/319-8848 Tel-fax: 1/460-69-85 mls@fonesz.hu www.vaksport.hu

**A tanulásban akadályozott tanulók nevelését,
oktatását ellátó iskolák tanulóinak
Országos Diákolimpiai Bajnokságai
2011-2012.**

LABDARÚGÁS

- **Korcsoport:** III. – IV. és V. korcsoport
- **FODISZ regisztrációs kártya !**
- **Csapatlétszám:** 10 fő játékos + 2 fő felnőtt kísérő.
- **Játékidő:** 2X15 perc
- **Létszám:** 5+1 fő
- **Pálya:** kézilabda pályán (20x40 m-es), kézilabda kapukkal (2x3 m-es)